

Decàleg dels professionals de l'ecoturisme a Catalunya Fòrum ENS

18 i 19 d'octubre de 2017, Can Trona, Vall d'en Bas (La Garrotxa)

Els **professionals de l'ecoturisme a Catalunya**, reconeguts com a sector i representats per tot tipus d'entitats professionals, empreses i professionals autònoms (d'activitats ecoturístiques, agències de viatge, allotjaments, etc.); pels ens de promoció, planificació i gestió turística; pels planificadors i gestors d'espais naturals; pels òrgans i entitats de desenvolupament local; per associacions i fundacions, afins a la conservació, el lleure i l'ús educatiu de la natura; pels centres de recerca i formació vinculats al sector de l'ecoturisme; a més d'altres agents, reunits amb motiu del primer fòrum de l'ecoturisme a Catalunya, Fòrum ENS, els dies 18 i 19 d'octubre de 2017, a Can Trona, Centre de Cultura i Natura de la Vall d'en Bas (La Garrotxa), en l'Any Internacional del Turisme Sostenible per al Desenvolupament,

RECONeixEM

Que Catalunya és un territori amb una **elevada riquesa i diversitat a nivell de patrimoni**, d'un gran atractiu per gaudir dels seus paisatges i espais naturals protegits que representen més d'un 30% de la seva superfície, que alberga un gran mosaic natural en una reduïda distància des d'espais d'alta muntanya fins als fons marins.

Que l'ecoturisme és aquella modalitat turística en què la motivació principal de l'usuari és **gaudir, observar i conèixer la natura i les expressions culturals associades**, d'una manera respectuosa amb l'entorn i les poblacions locals.

Que el sector de l'ecoturisme és un sector en consolidació a Catalunya, cada cop més important que genera nombroses **oportunitats als territoris** i per a la conservació i posada en valor dels espais naturals i la seva biodiversitat associada.

Que els espais naturals de Catalunya, protegits o no, són **espais fràgils i dinàmics** sovint sotmesos a diferents tipus de pressions humanes que poden derivar en impactes més o menys severs i comprometre la seva qualitat, si bé en la majoria de casos la gestió activa d'aquests és la millor estratègia per a la seva conservació.

Que l'ecoturisme és un **sector àmpliament transversal** que aborda des de la gestió dels espais naturals, la planificació, promoció i gestió turística, fins al desenvolupament local, que requereix per a la seva consolidació de la **implicació de nombrosos i diversos agents, públics i privats** per esdevenir una veritable eina de transformació i generació d'oportunitats a Catalunya.

Que el **sector privat d'empreses i professionals** és ampli, divers i dispers, integrat majoritàriament per agents de petita dimensió, molt repartits territorialment, i amb una presència destacable en entorns rurals, però també en territoris de costa, muntanya i d'interior.

Que el sector disposa d'un **full de ruta** per als propers anys, el **Pla NaturCAT2020** que identifica i orienta el model i les accions per als propers anys amb la visió de consolidar Catalunya com a referent de la Mediterrània en ecoturisme, i per a portar-ho a terme, ha posat en marxa diverses estructures, com la **Taula d'Ecoturisme a Catalunya**, que vetlla per la seva correcta implementació.

Que s'estan posant en marxa **eines i processos**, com és la marca Ecoturisme a Catalunya, o l'acreditació d'espais naturals mitjançant la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS), la custòdia del territori, i altres mecanismes afins que enforteixen el sector i les diferents baules de la seva cadena de valor.

Per això en endavant ens **COMPROMETEM**:

EN RELACIÓ A LA CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT I EL MEDI AMBIENT

- A seguir treballant per **posar en valor els espais naturals** sense posar-los en risc identificant i generant instruments de planificació i gestió sostenible d'aquests espais que contribueixin a la seva conservació.
- A entendre el **patrimoni natural** com un recurs socioeconòmic, però alhora fràgil i de qualitat que cal preservar i gestionar amb criteris de sostenibilitat.
- A identificar els valors de l'espai natural i incorporar-los a l'hora de **dissenyar, implantar i promocionar un producte o servei ecoturístic**.
- A treballar per una **gestió ecoturística** que reverteixi en la conservació de l'espai natural.

EN RELACIÓ AL DESENVOLUPAMENT LOCAL

- A prioritzar les **empreses, serveis i iniciatives de caràcter local**, i fomentar el seu desenvolupament.
- A afavorir la **cooperació i coordinació entre els agents públics i privats** que treballen en la mateixa destinació per tal de planificar i dur a terme estratègies conjuntes.
- A contribuir a mantenir els **valors intrínsecs** del territori, i a la millora de la qualitat de vida de la població local sense que el turisme esdevingui un element distorsionador.
- A avançar cap a un model de **desenvolupament turístic sostenible** que tingui en compte la conservació del territori i el desenvolupament socioeconòmic local.
- A seguir treballant perquè els territoris que compten amb espais naturals coneguin, reconeguin i vetllin per la importància i valors d'aquests espais.

EN RELACIÓ A LA CONSCIENCIACIÓ DELS USUARIS I IMPLICACIÓ DE LA POBLACIÓ LOCAL

- A fomentar la **participació i conscienciació de l'usuari** en clau de garantir l'ús futur del patrimoni.
- A emprar un relat i unes eines comunicatives adequades per a **transmetre informació rellevant i conscienciar** a l'usuari dels valors i fragilitat del medi natural que visita.
- A afavorir la **implicació de la població local**, tant en els processos de disseny i desenvolupament d'iniciatives ecoturístiques, com en la conservació del patrimoni.

EN RELACIÓ A LA COOPERACIÓ ENTRE PROFESSIONALS, AGENTS I TERRITORIS

- A estimular la **col·laboració entre agents públics i privats**, entre el sector del turisme, de la natura i del desenvolupament local, entre els diferents territoris, en base a 3 punts: relació personal dels actors, comunicació fàcil i fluida, i confiança.
- A enfortir l'intercanvi entre territoris, a diferents escales i entre els diversos interlocutors, agents locals, institucions, etc., per sumar la diversitat de criteris a la cerca d'un **marc de bona governança** que incorpori els criteris d'integritat, honestedat, equitat, transparència, avaluació i rendició de comptes.
- A generar les **eines i estructures adequades de treball en xarxa i comunicació**, que facilitin l'intercanvi d'idees, la generació de projectes col·laboratius en ecoturisme, i que estimulin la participació activa tant amb esdeveniments presencials com a distància.
- A vetllar perquè en les diferents iniciatives que es puguin proposar hi hagi un **consens dels actors del territori** i un estudi previ pel que fa a la promoció d'un determinat espai.
- A fomentar l'**associacionisme entre** professionals per tal de millorar la cooperació entre aquests i la seva representativitat.

EN RELACIÓ A LA MILLORA CONTINUA DEL PROPI SECTOR

- A no banalitzar el sector de l'ecoturisme i vetllar per tal que s'apliquin els **principis** que el defineixen, identificant les pràctiques inadequades i proposant les accions oportunes.
- A apostar per la **qualitat** tant en els productes i serveis que s'ofereixen com entre els professionals, promovent una formació i capacitat continuada.
- A estimular la **innovació i l'aplicació de bones pràctiques** en les iniciatives empresarials, productes i serveis d'ecoturisme que es desenvolupin.
- A incorporar elements de **mesura i avaluació** del sector, afavorint eines i indicadors de seguiment i d'impacte que permetin aplicar accions de millora continuada.

Per això els aquí representats **DEMANEM**:

- La implicació dels **agents polítics i públics** per seguir apostant fermament i de manera concreta pel sector de l'ecoturisme i treballar de manera estratègica i conjunta des de les diferents perspectives (medi natural, turisme, desenvolupament local) com a sector que promou un turisme de natura responsable.
- Dotar entre tots els agents involucrats dels **suficients recursos i eines** que contribueixin a la preservació del patrimoni, a la vegada que genera noves oportunitats d'ocupació de qualitat i desestacionalitzada.
- Reconèixer la importància d'un sector en consolidació, que ha de ser avaluat des d'una **perspectiva integral**, no només econòmica i de volum de negoci, sino també de l'impacte positiu que genera en l'àmbit local i en les petites economies rurals, i en la fixació de població.